

Bilaga 2 – Åtgärder och begränsningar i smittad zon

Avsnitt 1 – Allmänna bestämmelser

A. Inledning

Inom fastställd zon (se bilaga 1) ska de åtgärder vidtas och begränsningar gälla som anges i denna bilaga. I bilaga 2.a anges de biosäkerhetskrav som ställs i smittad zon i samband med förflyttning av hållna tamgrisar och hägnade vildsvin och i bilaga 2.b framgår särskilda bestämmelser vad gäller stängsel.

De åtgärder och begränsningar som framgår av avsnitt 2 i denna bilaga kompletterar Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:15) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar. Den som bor i eller besöker den smittade zonen bör särskilt uppmärksamma bestämmelserna i avsnitt 2 A.

B. Undantag

Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket besluta om undantag från bestämmelserna i avsnitt 2 i det här beslutet.

C. Definitioner

Animaliska biprodukter, ABP

Se artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009¹.

I denna bilaga omfattar ABP följande delar av hållna tamgrisar, hägnade vildsvin och frilevande vildsvin förutsatt att de inte är avsedda som livsmedel:

- Hela kroppar eller delar av kroppar
- Produkter av animaliskt ursprung och
- Andra produkter från dessa djur.

Exempel: kadaver, borst och gödsel från grisar och vildsvin samt matavfall med kött från gris eller vildsvin.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter)

<i>Anläggning</i>	Ett jordbruksföretag eller annan anläggning där svin föds upp eller hålls, tillfälligt eller permanent.
<i>Jakt</i>	Begreppet har i denna bilaga samma betydelse som i 2 § jaktlagen (1987:259).
<i>Smittad zon</i>	Zon där restriktioner för förflyttning av hållna och vilda djur eller produkter samt andra åtgärder för sjukdomsbekämpning och biosäkerhet får tillämpas för att förhindra spridning av en sjukdom i kategori A vid officiell bekräftelse av sjukdomen hos vilda djur.
<i>Tamgris</i>	Djur av arten <i>Sus scrofa domesticus</i> som hålls av människan inomhus eller i inhägnader utomhus. I definitionen ingår inte vildsvin som hålls i vilthägn.
<i>Vildsvin</i>	Frilevande djur av arten <i>Sus scrofa</i> , inklusive förrymda tamgrisar och hybrider mellan tamgris och vildsvin.
<i>Hägnade vildsvin</i>	Djur av arten <i>Sus scrofa</i> som hålls i vilthägn eller i hägn med godkännande för offentlig förevisning.
<i>Hägn med godkännande för offentlig förevisning</i>	Hägn med godkännande för offentlig förevisning
<i>Vilt</i>	Begreppet har i denna bilaga samma betydelse som i 2 § jaktlagen (1987:259).
<i>Vilthägn</i>	Begreppet har i denna bilaga samma betydelse som i 2 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2002:20) och allmänna råd om vilthägn och inhägnader för handelsträdgårdar m.m. för att förebygga skador av hare.

Avsnitt 2 – Åtgärder och restriktioner inom smittad zon

A. Förbud och åtgärder i syfte att minska störningar på vildsvin och minska risker för smittspridning

1. Inom smittad zon råder jaktförbud. Förbudet gäller all typ av jakt på alla arter av vilt.
2. I syfte att dels minska störningar på vildsvin, dels minska risker för smittspridning ut ur zonen är följande aktiviteter förbjudna inom smittad zon:
 - a) Aktiviteter där människor och fordon vistas i skog och mark.²
 - b) Alla typer av skogsbruksåtgärder.
 - c) Att släppa hundar lösa.
 - d) Att som obehörig vistas i vildsvinshägn eller inhägnader för tamgris.

Trots förbudet i punkt a) ovan gäller följande:

- Aktiviteter där människor vistas antingen innanför markerad tomtgräns eller på anlagd väg är tillåtna.³
 - Aktiviteter på etablerad tävlingsbana i skog och mark är tillåtna under förutsättning att de som vistas på tävlingsbanan noggrant rengör skodon samt utrustning som vidrör marken.
 - Den som, inklusive personal, brukar jordbruksmark eller håller djur som går på bete får utföra arbete som innebär att bruka marken samt skötsel av djur på åker och betesmark.
 - Åtgärder som vidtas i samband med biodling är tillåtna under förutsättning att bigården finns i direkt anslutning till åker, betesmark, anlagd väg eller markerad tomtgräns.
3. Fordon, maskiner och redskap som har använts i lantbruk, skogsbruk respektive i samband med djurhållning i den smittade zonen måste rengöras och desinficeras för att få flyttas ut ur smittad zon. Jordbruksverkets instruktioner för rengöring och desinfektion ska följas.

² *Exempel på aktiviteter som inte är tillåtna:* Utförande av arbetsuppgifter som inte har godkänts av Jordbruksverket; svamp- och bärplockning; skogspromenader utanför anlagd väg; bad på icke allmän badplats; orienteringstävling; rid-, kör-, hund- eller motortävling i skog och mark; gårdsauktion där redskap etc. ställs ut på vallar; eller guidad natur- och kulturvandring i skog och mark.

³ *Exempel på aktiviteter som är tillåtna:* Fest i en privatpersons trädgård; bad på allmän badplats; eller fiske från båt eller brygga dit man kan ta sig genom att använda anlagda vägar.

4. Utryckningsfordon och utryckningspersonal under pågående akutinsats får vistas i skog och mark i den smittade zon i enlighet med Jordbruksverkets instruktioner.
5. Eftersök av trafikskadat vilt får utföras i skog och mark av eftersöksjägare i den smittade zonen i enlighet med Jordbruksverkets instruktioner.
6. Hantering av vilt som skadats av tåg får utföras i skog och mark av särskild personal i enlighet med Jordbruksverkets instruktioner.

B. Villkor för hållande av hägnade vildsvin i vilthägn i smittad zon

1. Den som håller hägnade vildsvin i smittad zon ska uppskatta antalet vildsvin i hägnet och dokumentera antalet i en hägnjournal. Djurhållaren ska dagligen inspektera hägnet och söka efter sjuka eller självdöda vildsvin. Djurhållaren ska snarast möjligt rapportera alla fynd av sjuka eller självdöda vildsvin till Jordbruksverket, samt dokumentera fynden i hägnjournalen genom att fynddatum samt djurets kön och ålder anges. Detta gäller inte om det är uppenbart att den ökade sjukligheten eller dödligheten hos djuren beror på olycksfall eller annan fysisk skada.
2. Den som håller hägnade vildsvin i smittad zon ska föra besöksjournal där besöksdatum, namn och telefonnummer anges för alla personer som besöker hägnet.
3. Den som håller hägnade vildsvin i smittad zon ska se till att både hägnjournal och besöksjournal hålls uppdaterade och på begäran visas upp för veterinär eller annan kontrollpersonal.
4. Den som håller hägnade vildsvin i smittad zon ska förhindra att de hägnade vildsvinen direkt eller indirekt kommer i kontakt med frilevande vildsvin. Vilthägnet ska omgående förses med dubbla staket i enlighet med bilaga 2.b.
5. Den som håller hägnade vildsvin i smittad zon ska se till att
 - a) det vid alla ingångar till hägnet sätts upp skyltar som anger att det är förbjudet för obehöriga att gå in i hägnet,
 - b) inte bjuda in obehöriga besökare att komma in i hägnet,
 - c) det finns särskilda skyddskläder och skodon för användning i hägnet,
 - d) personal och behöriga besökare använder särskilda skyddskläder och skodon vid vistelse i hägnet,
 - e) lämpligt desinfektionsmedel används på skodon vid grindarna in i hägnet,
 - f) inga delar av frilevande vildsvin som skjutits eller hittats döda förs in på anläggningen eller i hägnet,

- g) inget material och ingen utrustning som varit i kontakt med frilevande vildsvin eller av annan anledning kan bära på afrikansk svinpest-virus förs in på anläggningen eller i hägnet,
 - h) personal som kommit i kontakt med frilevande vildsvin eller tamgris byter till andra kläder och skodon samt tvättar och desinficerar sina händer då de går in i hägnet,
 - i) vildsvinen inte utfodras med färskt grönfoder,
 - j) strömedel som härrör från den smittade zonen inte ges till vildsvin förrän det har lagrats i minst tre månader på ett sätt som tillförsäkrar att inte frilevande vildsvin kommer åt det, samt
 - k) spannmål som härrör från den smittade zonen inte ges till vildsvin förrän det har lagrats i minst en månad på ett sätt som tillförsäkrar att inte frilevande vildsvin kommer åt det.
6. Vildsvin får inte föras till eller från ett vilthägn i smittad zon.
7. Den som håller hägnade vildsvin i smittad zon ska se till att ABP från de hägnade vildsvinen sänds till en godkänd anläggning för bortskaffande enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009.
- Förflyttning av ABP till godkänd anläggning för bortskaffande som ligger utanför smittad zon får endast utföras med Jordbruksverkets tillstånd.

C. Villkor förhållande av tamgris i smittad zon

1. Den som håller tamgris i smittad zon ska dagligen dokumentera antalet dödsfall samt förändringar av antalet djur i besättningsjournalen. Djurhållaren ska snarast möjligt rapportera ökad eller onormal dödlighet till Jordbruksverket. Detta gäller inte om det är uppenbart att den ökade sjukligheten eller dödligheten hos djuren beror på olycksfall eller annan fysisk skada.
2. Den som håller tamgris i smittad zon ska föra besöksjournal där besöksdatum, namn och telefonnummer anges för alla personer som besöker anläggningen.
3. Både besättningsjournal och besöksjournal ska hållas uppdaterade och ska på begäran visas upp för veterinär eller annan kontrollpersonal.
4. Tamgris i smittad zon ska hållas i stallar eller inhägnader och förhindras att direkt eller indirekt komma i kontakt med vildsvin eller grisar från andra besättningar. Undantag görs för sådan kontakt som förekommer i samband med inköp av tamgris från annan besättning eller förflyttning av grisar mellan anläggningskretsar, förutsatt att Jordbruksverket har godkänt förflyttningen av djuren.
5. Den som håller tamgris i smittad zon ska se till att
 - a) inga obehöriga besökare tillåts komma in i besättningen,
 - b) behöriga besökare använder besättningens egna skyddskläder och stövlar,

- c) lämpligt desinfektionsmedel används vid in- och utgångar till de byggnader där djuren är inhysta och till själva anläggningen,
- d) inga delar av frilevande vildsvin som skjutits eller hittats döda förs in på anläggningen,
- e) inget material och ingen utrustning som varit i kontakt med frilevande vildsvin eller av annan anledning kan bära på afrikansk svinpest-virus förs in på anläggningen,
- f) personal som kommit i kontakt med frilevande vildsvin eller tamgris från andra besättningar byter till andra kläder och skodon samt tvättar och desinficerar sina händer för att minska risken för att afrikansk svinpest förs in på anläggningen,
- g) tamgris inte utfodras med färskt grönfoder,
- h) strömedel som härrör från den smittade zonen inte ges till tamgris förrän det har lagrats i minst tre månader på ett sätt som tillförsäkrar att inte vildsvin kommer åt det, samt
- i) spannmål som härrör från den smittade zonen inte ges till tamgris förrän det har lagrats i minst en månad på ett sätt som tillförsäkrar att inte vildsvin kommer åt det.

D. Förbud och förflyttning av vildsvin

1. Det är förbjudet att flytta vildsvin
 - a) inom hela Sveriges territorium,
 - b) från hela Sveriges territorium till
 - i. andra medlemsstater i EU, eller
 - ii. tredjeland.

E. Förflyttning av tamgris och hägnade vildsvin

1. Tamgris och hägnade vildsvin får inte flyttas från smittad zon till annan medlemsstat i EU eller till tredjeland.
2. Följande typer av förflyttningar av tamgris och hägnade vildsvin är förbjudna, om inte Jordbruksverket har gett tillstånd.
 - a) Förflyttning in i eller ut ur smittad zon.
 - b) Förflyttning mellan anläggningar inom smittad zon.

F. Förflyttning av kött, sperma, ägg, embryon och ABP från tamgris, hägnade vildsvin och vildsvin

1. Kött och köttprodukter från tamgris och vildsvin som hållits respektive levit i smittad zon får endast flyttas ut ur smittad zon om Jordbruksverket har gett tillstånd.

2. Spermia, ägg och embryon från tamgris och hägnade vildsvin som hållits i respektive lev i den smittade zonen får endast flyttas inom smittad zon eller ut ur smittad zon om Jordbruksverket har gett tillstånd.
3. ABP från tamgris och hägnade vildsvin som hållits i respektive lev i smittad zon får endast flyttas ut ur smittad zon om Jordbruksverket har gett tillstånd.
4. Ansökan om sådant tillstånd som krävs enligt punkterna 1–3 görs via Jordbruksverkets webbplats.

G. Foder och strö från smittad zon

1. Obehandlat foder (såsom färskt gräs, hö eller ensilage) och strö (såsom torv eller halm) skördat i det område som utgör den smittade zonen ska lagras, på ett sätt som tillförsäkrar att inte vildsvin kan komma i kontakt med det, i minst tre månader innan det får lämna zonen.
2. Obehandlat spannmål skördat i det område som utgör den smittade zonen ska lagras, på ett sätt som tillförsäkrar att inte vildsvin kan komma i kontakt med det, i minst en månad innan det får lämna zonen.

H. Grundläggande villkor för att kunna få ett tillstånd för förflyttning inom och ut ur smittad zon av tamgris och hägnade vildsvin samt avelsmaterial, ABP och kött från sådana djur

1. Särskilda biosäkerhetskrav, se bilaga 2.a, ställs vid följande förflyttningar:
 - a) levande tamgris och levande hägnade vildsvin som flyttas inom och ut ur smittad zon,
 - b) avelsmaterial som kommer från tamgris i smittad zon och ska flyttas ut ur zonen,
 - c) ABP som kommer från tamgris eller hägnade vildsvin i smittad zon och ska flyttas ut ur zonen, samt
 - d) kött som kommer från tamgris eller hägnade vildsvin som hållits i smittad zon och som ska flyttas ut ur zonen.

I. Krav vid förflyttning av levande tamgris och levande hägnade vildsvin samt avelsmaterial, animaliska biprodukter och kött från tamgris och hägnade vildsvin

1. De vilthägn där vildsvin hålls och eventuella utrymmen där foder och strö till vildsvin förvaras ska omges av dubbla stängsel i enlighet med kraven i bilaga 2.b.
2. De djurstallar där tamgris hålls och de utrymmen där foder och strö till tamgrisarna förvaras ska omges av ett stängsel i enlighet med kraven i bilaga 2.b.

3. Inhägnader där tamgris hålls ska omges av dubbla stängsel i enlighet med kraven i bilaga 2.b.
4. Den smittade zonen motsvarar restriktionszon II enligt bilaga III i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/594⁴. Djurhållarna ska därför se till att vissa biosäkerhetskrav är uppfyllda innan förflyttning av levande tamgris eller levande hägnade vildsvin, avelsmaterial, animaliska biprodukter och kött från tamgris och hägnade vildsvin. Bilaga III till kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/594 finns bifogade i bilaga 2.a.

J. Hantering av vildsvinskadaver

1. I smittad zon får kadaver av skjutna och självdöda frilevande vildsvin bara hanteras av personer som har gått en av Jordbruksverket anvisad utbildning i biosäkerhet, eller som av Jordbruksverket bedöms ha motsvarande kompetens.

⁴ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/594 av den 16 mars 2023 om särskilda åtgärder för bekämpning av afrikansk svinpest och om upphävande av genomförandeförordning (EU) 2021/605.

Bilaga 2.a

SKÄRPSTA BIOSÄKERHETSÅTGÄRDER FÖR ANLÄGGNINGAR MED TAMGRIS OCH HÅLLNA VILDSVIN I DEN SMITTADE ZONEN I SAMBAND MED FÖRFLYTTNING

1. Följande skärpta biosäkerhetsåtgärder, som avses i artikel 16.1 b i, ska tillämpas på anläggningar med tamgris och hållna vildsvin (nedan gemensamt kallade svin) i restriktionszoner I, II och III vid förflyttning av följande sändningar, som godkänts av Jordbruksverket:

- a) Svin som hålls i restriktionszoner I, II och III, inom och från dessa zoner, i enlighet med artiklarna 22–25, 28 och 29.
- b) Avelsmaterial som härrör från svin som hålls i en restriktionszon II, från den zonen, i enlighet med artiklarna 32, 33 och 34.
- c) Animaliska biprodukter som härrör från svin som hållits i en restriktionszon II, från den zonen, i enlighet med artiklarna 37 och 39.
- d) Färskt kött, köttprodukter (inbegripet fjälster) som härrör från svin som hållits i restriktionszoner II och III, från dessa zoner, i enlighet med artiklarna 41, 42 och 43.

2. Aktörer som driver anläggningar för hållna svin i restriktionszoner I, II och III i de berörda medlemsstaterna ska, vid sådana godkända förflyttningar som avses i punkt 1 inom och från dessa zoner, säkerställa att följande skärpta biosäkerhetsåtgärder tillämpas i anläggningar för hållna svin:

- a) Det får inte förekomma någon direkt eller indirekt kontakt mellan hållna svin i anläggningen och
 - i. andra hållna svin från andra anläggningar, med undantag för hållna svin som en aktör får flytta till anläggningen och som, när så krävs enligt denna förordning, har godkänts för sådan förflyttning av den behöriga myndigheten,
 - ii. vilda svin.
- b) Lämpliga hygienåtgärder, såsom byte av kläder och skor vid inträde i och utträde ur de utrymmen där svinen hålls.
- c) Tvätt och desinfektion av händer samt desinfektion av skor vid ingången till de utrymmen där svinen hålls.
- d) Ingen kontakt med hållna svin under minst 48 timmar efter det att alla former av jakt av vilda svin eller någon annan kontakt med vilda svin har avslutats.
- e) Ett förbud mot att obehöriga personer eller transportmedel får tillträde till den anläggning där svinen hålls, inbegripet utrymmen och byggnader.
- f) Lämplig journalföring över personer och transportmedel som får tillträde till den anläggning där svinens hålls.

- g) De utrymmen och byggnader i anläggningen där svinen hålls ska uppfylla följande krav:
- i. De ska vara byggda på ett sådant sätt att inga andra djur som kan sprida afrikansk svinpest kan ta sig in i utrymmena och byggnaderna eller komma i kontakt med de hållna svinen eller deras foder och strö. I synnerhet ska anläggningens struktur och byggnader säkerställa att hållna svin inte har någon kontakt med vilda svin.
 - ii. Det ska vara möjligt att tvätta och desinficera händer.
 - iii. Det ska vara möjligt att i tillämpliga fall rengöra och desinficera utrymmen och byggnader, utom när det gäller mark nära byggnaderna i en anläggning där svin hålls utomhus och där sådan rengöring och desinfektion inte skulle vara möjlig,
 - iv. Det ska finnas ett lämpligt utrymme för byte av skor och kläder vid ingången till de utrymmen och byggnader där svinen hålls.
 - v. Det ska finnas lämpligt skydd mot insekter och fästingar, om så krävs av den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten på grundval av en riskbedömning som är anpassad till den specifika epidemiologiska situationen vad gäller afrikansk svinpest i den medlemsstaten.
- h) Det ska finnas djurstängsel åtminstone runt de utrymmen där svinen hålls och de byggnader där foder och strö förvaras, för att säkerställa att hållna svin och deras foder och strö inte kommer i kontakt med obehöriga personer och, i förekommande fall, med andra svin.
- i) Det ska finnas en biosäkerhetsplan som är godkänd av den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten i vilken hänsyn tas till anläggningens profil och nationell lagstiftning. Denna biosäkerhetsplan ska, i förekommande fall, åtminstone omfatta
- i. fastställande av ”rena” respektive ”smutsiga” personalutrymmen som är lämpliga för denna typ av anläggning, som omklädningsrum, duschar och lunchrum,
 - ii. inrättande och översyn, när det är tillämpligt, av logistikarrangemangen för att sätta in nya hållna svin i anläggningen,
 - iii. förfaranden för rengöring och desinfektion av lokaler, transportmedel och utrustning samt för personlig hygien,
 - iv. regler för personalens mat på anläggningen och ett förbud mot att personalen håller svin, i de fall det är relevant och tillämpligt på grundval av den berörda medlemsstatens nationella lagstiftning,
 - v. ett återkommande specifikt informationsprogram för anläggningens personal,

- vi. inrättande och översyn, när det är tillämpligt, av logistikarrangemang för att säkerställa en tydlig åtskillnad mellan olika epidemiologiska enheter och för att förhindra att svinen direkt eller indirekt kommer i kontakt med animaliska biprodukter och andra enheter i anläggningen,
- vii. förfaranden och instruktioner för att biosäkerhetskraven efterlevs vid konstruktion av eller reparation i utrymmen eller byggnader,
- viii. internrevision eller självutvärdering för att se till att biosäkerhetsåtgärderna efterlevs,
- ix. bedömning av specifika biosäkerhetsrisker och förfaranden vid tillämpningen av relevanta riskreducerande åtgärder när det gäller anläggningar där svin hålls tillfälligt eller permanent utomhus.

Bilaga 2.b

Stängsling av anläggningar som avser att förflytta tamgris eller hägnade vildsvin

Följande krav ställs på anläggningar inom den smittade zonen som avser att förflytta tamgris eller hägnade vildsvin:

- e) Stängsel ska finnas runt de byggnader och inhägnader där tamgris och hägnade vildsvin hålls, samt runt byggnader där foder respektive strö till djuren förvaras. Syftet är att minska risken för direkt smitta från vildsvin till tamgris och hägnade vildsvin och indirekt smitta via foder och strö eller obehöriga personer.
- f) Vid hållning *inomhus* krävs det ett (1) stängsel. Om du inte har ett fast stängsel måste du ha ett alternativt system med motsvarande effekt.
- g) Vid hållning *utomhus* krävs det två (2) stängsel (inhägnad + yttre stängsel). Alternativa tillfälliga system är **inte** godkända.

Stängslets placering

Så här ska stängslet placeras:

- h) Byggnader som hyser tamgris, foder respektive strö ska stängslas in i syfte att hindra att grisarna samt deras foder och strö kommer i kontakt med obehöriga personer och andra grisar eller vildsvin. En bedömning behöver göras i varje enskilt fall hur man bäst åstadkommer denna avskiljning. Det kan förekomma fall där det inte är möjligt eller lämpligt att stängsla hela vägen runt vissa byggnader, exempelvis pga. att de står i fastighetsgränsen. Man kan då få nöja sig med att antingen sätta elstängsel som fästs på distanser på byggnaden, eller att stängsla av bara framsidan och övriga portar för att hålla djur och obehöriga människor på avstånd.
- i) Om t.ex. en allmän väg går över gårdsplanen så att det finns byggnader på var sida som behöver stängslas in, så bör man inte dra stängslet över vägen utan hellre stängsla in byggnaderna separat.
- j) Att anlägga färist på allmän väg är förenat med ett antal strikta krav och behöver övervägas noga i samråd med Trafikverket.
- k) Stängslet bör om möjligt placeras minst en meter från den byggnad eller det inre stängsel som ska skyddas.

Detaljerna i stängslets utformning

Så här ska stängslet utformas:

Permanent lösning för stall och byggnader respektive för inhägnader utomhus

- l) Ett permanent mekaniskt stängsel med en minimihöjd av 72 cm och rutor med en sida på högst 10–15 cm, eller
- m) Ett permanent treradigt elstängsel med en minimihöjd av 72 cm och där bottenråden är 15–20 cm ovan mark och avståndet mellan trådarna är 15–30 cm.

Alternativ lösning för stall och byggnader i högst 6 månader

- n) Ett flyttbart treradigt elstängsel med en minimihöjd av 72 cm där bottenråden är 15–20 cm ovan mark och avståndet mellan trådarna är 15–30 cm.

Kommentarer

- o) Knutet eller svetsat stängselnät är att föredra eftersom de inte ”maskar upp sig” som flätade stängsel om det blir ett hål. Ett redan befintligt flätat stängsel (t.ex. Gunnebo-typ) kan godkännas, förutsatt att det kontrolleras regelbundet (minst en gång/ vecka) och att det lagas omgående om det uppkommer hål i det.
- p) Stängslet bör vara utformat på följande sätt:
 - passager kan utformas med hjälp av grindar, elstängsel med handtag eller färister
 - i de fall man måste stängsla byggnader separat kan det medföra att transporter inom gården måste passera ett stängsel flera gånger dagligen. Det kan vara svårt att få till en praktisk rutin för detta, och vid täta passager är det orimligt att kräva att man kliver ur och stänger mellan varje passage. Det är då viktigt att varje kväll säkra att grindarna är stängda inför natten, eftersom vildsvinen är nattaktiva.
 - Om elstängsel används bör anläggningen också ha ett reservaggregat för att säkra driften.
 - Stängslet bör också vara utformat så att vildsvin inte kan böka sig in under nederkanten av stängslet. Nederkanten bör därför vara utformad på något av följande sätt:
 - nederkanten är fäst till en liggande regel mot marken,
 - nederkanten är förankrad i marken,
 - en kompletterande eltråd är monterad nedtill på utsidan, eller
 - nederkanten viks ut på utsidan, och vikningen är så bred att vildsvinen står på den åtminstone med frambenen om de följer stängslet nedåt till marken med trynet.